

ගැට සහ බැමි යෙදීමට හුරු වෙමු

අවට පරිසරය අධ්‍යයනය කිරීම, ස්වාභාවික සෞන්දර්යාත්මක බව නිරීක්ෂණය කිරීමට හා අභියෝගාත්මක අවස්ථාවල දී එයට මුහුණ දෙන ආකාරය පිළිබඳ හුරුවක් ලබා ගැනීමට එළිමහන් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීමෙන් හැකියාව ලැබේ. ගැට සහ බැමි යෙදීම එළිමහන් ක්‍රියාකාරකම්වල අඩංගු වන එක් වැදගත් අංගයකි. තම කාර්යයන් පහසුවෙන් හා ඉක්මනින් ඉටු කර ගැනීමට ගැට සහ බැමි වර්ග යොදා ගැනේ. ඔබ බාලදක්ෂ හෝ කුඩා මිතුරු වැනි කණ්ඩායමක සාමාජිකයෙකු නම් ගැට හා බැමි පිළිබඳ සරල අවබෝධයක් දැනටමත් ලබා තිබෙන්නට පුළුවන.

හතරවන පාඩමෙන් සංවිධානාත්මක ක්‍රීඩා හා එළිමහන් ක්‍රියාකාරකම් වර්ගීකරණය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඔබ ලබා ගන්නට ඇති.

මෙම පාඩමෙන් ඔබට එළිමහන් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීමේ දී හදිසි අවස්ථාවක දී යොදා ගත හැකි ගැට හා බැමි පිළිබඳ දැනුමක් ලබා ගත හැකි වේ.

ගැට සහ බැමි යෙදීමට දැන ගැනීමේ වැදගත්කම

එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අපි ලනු යොදා ගනිමින් විවිධ දේවල් ගැට ගැසීම, බැමි යෙදීම වැනි කටයුතුවල නිරත වන්නෙමු. සමහර අවස්ථාවල වඩාත් දිගු ලණුවක් අවශ්‍ය වූ විට ලණු කැබලි දෙකක් එකට එකතු කර ගැට ගසා ගැනීමට අපට සිදු වේ. එවන් අවස්ථාවක දී නිවැරදි ලෙස ගැටය නොදැමුවහොත් ලණුවේ දෙකෙළවරින් ඇදීමේ දී ගැටය බුරුල් වී ලිහී යාමට ඉඩ ඇත. එසේ ම නිවැරදි ලෙස ගැට හා බැමි නොයෙදීමෙන් අනතුරු අවස්ථාවන්ට මුහුණ දීමට ද සිදු වේ. ඇතැම් අවස්ථාවල පහසුවෙන් නැවත ගැලවීමට හැකි ගැට යෙදීමට සිදු වේ. මෙසේ අවස්ථාවට හා කාර්යයට උචිත වන ලෙස ගැට සහ බැමි යෙදීමට දැනුමක් අප සතු විය යුතු ය. ඔබේ පාවහන්වල ලේස් ගැට ගැසීමේ දී යොදා ගනු ලබන්නේ කිනම් ගැටයක් ද? කෙසේ වෙතත් එම ගැටය පහසුවෙන් පාවහන් ගැලවීමට හැකි පරිදි විය යුතු වේ. ඒ අනුව අපගේ කාර්යයන් පහසුවෙන් හා ඉක්මනින් ඉටු කර ගැනීමට සහ වඩාත් සුරක්ෂිත වීමට ගැට හා බැමි පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් තිබීම ඉතා වැදගත් වේ.

五 支 ක්‍රියාකාරකම

මීටරයක් පමණ දිග ලණුවක් හෝ රෙදි පටියක් ගෙන එදිනෙදා යම් යම් කාර්යයන් සඳහා ඔබ යොදා ගන්නා ගැට වර්ග සිහිපත් කරමින් ප්‍රායෝගිකව එම ගැට යෙදීම්වල නිරත වන්න.

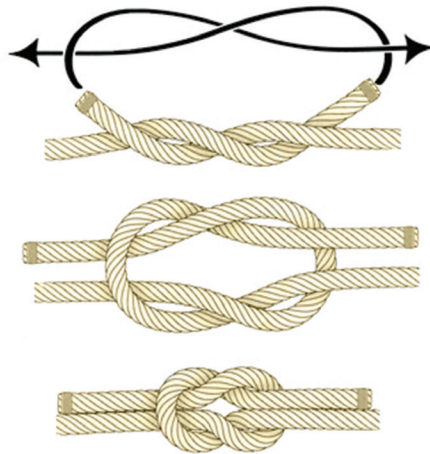
ගැටයක තිබිය යුතු ලක්ෂණ

- අවශ්‍ය කාර්යයට ඔරොත්තු දිය හැකි ලෙස තිබීම.
- අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී පහසුවෙන් ගැලවීමට හැකි වීම.

බහුලව යොදා ගැනෙන ගැට සහ බැම් වර්ග

1. පිරිමි ගැටය (Reef knot)
2. රුවල් ගැටය (Sheet bend)
3. නොලිස්සන තොණ්ඩු ගැටය (Bowline knot)
4. කොස්පට්ටා ගැටය (Clove hitch)
5. හතරැස් බැම්ම (Square lashing)
6. කතුරු බැම්ම (Shear lashing)

1. පිරිමි ගැටය

13.1 රූපය

එක සමාන ලනු දෙකක් එකට ගැට ගැසීමට පිරිමි ගැටය යොදා ගත හැකි වේ. එමෙන් ම උරමාවක් දැමීමට යොදා ගනු ලබන්නේ ද මෙම ගැටය යි. පිරිමි ගැටයේ ඇති ලක්ෂණ ලෙස, ඉක්මනින් හිර කර ගැනීමට හැකි වීම, ඉක්මනින් බුරුල් කර ගැනීමට හැකි වීම, ගැටයේ පැතලි ස්වභාවය සඳහන් කළ හැකි වේ.

පිරිමි ගැටය ගැසීමට හුරුව ලබමු.

- පළමුව ලණු දෙකෙහි කෙළවර අත් දෙකෙහි තබා ගන්න.
- දකුණු අතෙහි වූ ලණුව උඩින් වම් අතෙහි වූ ලණුව තබන්න.

නොමිලේ බෙදා හැරීම පිණිසයි.

- දකුණු පැත්තට පැමිණ ඇති ලණු කෙළවර දකුණු අතින් අල්ලා ලණු පොට යටින් ගෙන උඩට ගන්න.
- වම් අතෙහි වූ ලණු පොට ආපසු නවා දකුණු අතෙහි වූ ලණු කෙළවර යටින් තබන්න.
- දැන් දකුණු අත පැත්තට ලණු කෙළවරක් සහිතව පුඩුවක් සෑදී තිබේ.
- දකුණු පැත්තට පැමිණ ඇති එම ලණු කෙළවර පුඩුවේ ලණුව මතින් ගෙන ඇතුළට යවා දෙපසට අදින්න.

මෙම ගැටය හිර කර ගැනීමට අවශ්‍ය වූ විට එක් එක් පැත්තේ ඇති කෙටි ලණු පොට හා දිග ලණු පොට එකට අල්ලා දෙපසට ඇදිය යුතු වේ. එසේ ම ගැටය බුරුල් කර ගැනීමට දෙපැත්තේ ඇති ලණු පොටවල් දෙක දැතින් අල්ලා ඉදිරියට තල්ලු කිරීම කළ යුතු ය.

2. රුවල් ගැටය

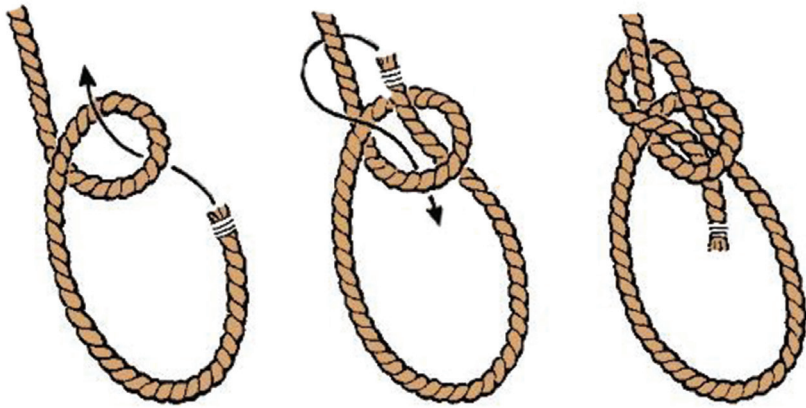
13.2 රූපය

සනකමින් අසමාන ලණු යා කිරීමට රුවල් ගැටය බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත්වේ.

රුවල් ගැටය ගැසීමට හුරුව ලබමු.

- පළමුව එක් කඹයක කෙළවරක් නමා පුඩුවක් ආකාරයට සකස් කර ගන්න.
- එම පුඩුව වම් අතෙහි තබාගෙන අනෙක් ලණුවේ කෙළවර දකුණු අතට ගන්න.
- දැන් දකුණු අතෙහි ඇති ලණු කෙළවර සෑදුණු පුඩුවේ යටින් තබා පුඩුව ඇතුළතින් ඉහළට ගන්න.
- එලෙස උඩින් ගත් ලණුවේ කෙළවර පුඩුවේ ලණු පොටවල් දෙක යටින් ගෙන එම ලණුවේ ම පුඩුව ඇතුළතින් රිංගවූ කොටසට යටින් ගෙන ලණු පොටවල් හතර ම දෙපසට අදින්න.

3. නොලිස්සන තොණ්ඩු ගැටය

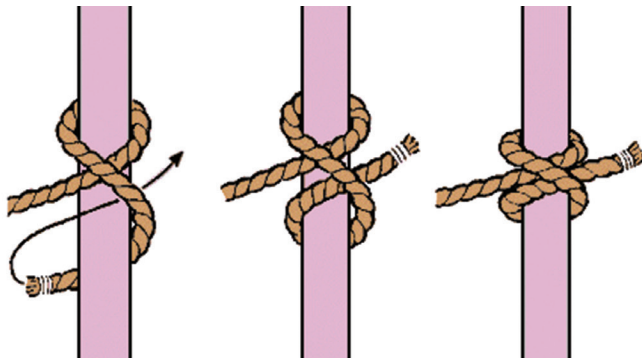
13.3 රූපය

නොලිස්සන තොණ්ඩු ගැටය අවදානම් සහිත කටයුතුවල දී ජීවිතාරක්ෂාව සඳහා ආරක්ෂිත ස්ථානයකට සිරුර සම්බන්ධව තැබීමට යොදා ගැනේ. උදහරණ ලෙස විශාල ගස්වල අතු කැපීමට ගස් මුදුනට යාමේ දී මෙය යොදා ගැනේ. යමක් තදින් ඇද ගැට ගැසීමට අවශ්‍ය වූ විට ද මෙම ගැටය භාවිත කළ හැකි වේ. උදහරණ ලෙස රෙදි වැලක් ගැට ගැසීම දැක්විය හැකි ය.

නොලිස්සන තොණ්ඩු ගැටය යෙදීමට හුරුව ලබමු.

- කඹයක් ගෙන අග කෙළවර ගැටයක් දමා ගන්න.
- එම කෙළවර ගෙන පුඩුවක් සාදා ගන්න.
- තමන්ට අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණයට විශාල වන සේ තොණ්ඩුවක් සකස් කර කඹයේ නිදහස් කෙළවර පුඩුව අතරින් යවා පළමු කඹ කෙළවර වටා දමා නැවත ඇතුළට රිංගවා අදින්න.

4. කොස් පට්ටා ගැටය

13.4 රූපය

ලියකට තද වන සේ කඹයක් බැඳ ගැනීම සඳහා කොස් පට්ටා ගැටය ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ය. මෙහි ඇති නොලිස්සන ස්වභාවය මෙම ගැටයේ ඇති වැදගත් කමකි. එසේ ම මෙම ගැටය ඇඳෙන්න ඇඳෙන්න හිර වෙන ගැටයක් වේ. මෙය බාල්දි කොක්කට දැමීමටත් පලංචි ගැට ගසා ගැනීමටත් යොදා ගැනේ.

කොස් පට්ටා ගැටය යෙදීමට හුරුව ලබමු.

- සිරස්ව ඇති කණුවකට අඩියක පමණ පරතරයක් ඇතිව සිට දැතින් ලණුව අල්ලා ගන්න. (කණුවේ විෂ්කම්භය අනුව මෙම පරතරය වෙනස් විය හැකි ය)
- දකුණු අතට ගත් ලණු කෙළවර සිරස්ව ඇති කණුවට පිටුපසින් දකුණේ සිට වමට ගෙන ගොස් වම් අතේ ඇති ලණුව යටින් ගෙන පෙර කරකැවූ වටයට ඉහළින් පෙර පරිදි ම වටයක් කරකවා ගන්න.
- අවසානයේ දී දෙවන වරට කරකැවූ වටයේ ආරම්භක ස්ථානයෙන් කණුව සහ ලණුව අතරින් ලණු කෙළවර යවා දෙපසට අදින්න.

5. හතරැස් බැමීම

13.5 රූපය

ලී කඳන් දෙකක් එකට බැඳීමට යොදා ගත හැකි බැමීමක් ලෙස හතරැස් බැමීම හැඳින්විය හැකි ය. එදිනෙදා ජීවිතයේ දී සරුංගලයක් සෑදීමට, වෙසක් කුඩුවක් සෑදීමට මෙම හතරැස් බැමීම යොදා ගනී.

හතරැස් බැමීම සැකසීමට හුරුව ලබමු.

- ලී කඳන් දෙකක් ඉහත රූප සටහනේ දැක්වෙන ආකාරයට එක මත එක කුරුසයක හැඩයට තබන්න.
- අනතුරුව කඳන් දෙක එකිනෙක මත තැබූ ස්ථානයට ආසන්නයෙන් යටින් ඇති කොටයට ඔබ කලින් ඉගෙන ගත් කොස් පට්ටා ගැටය දමන්න.

- ඉන් පසුව රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට කඳන් දෙක ම හොඳින් හිර වන සේ වෙළන්න.
- අවසානයේ දී කොස් පට්ටා ගැටයෙන් ම වෙළීම අවසන් කරන්න.

6. කතුරු බැම්ම

13.6 රූපය

කතුරු බැම්ම යනු රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට ලී කඳන් දෙකක් එකට බැඳීම සඳහා යොදා ගත හැකි බැම්මකි.

කතුරු බැම්ම යෙදීමට හුරුව ලබමු.

- කොට දෙකක් ගෙන එක් කොටසකට කොස් පට්ටා ගැටය දමන්න.
- ඉන් පසුව කොට දෙක ම අසු වන සේ කඹය තද කරමින් වෙළන්න.
- කොට දෙක අතරින් වෙළුම් කීපයක් යවා කලින් යොදන ලද වෙළුම් තද කරන්න.
- එක් කොටසකට කොස් පට්ටා ගැටය දමා අවසන් කරන්න.

සාරාංශය

එළිමහන් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීමේ දී ගැට හා බැඳී යෙදීම වැදගත් අංගයක් ලෙස සැලකේ.

එදිනෙදා ජීවිතයේ වැඩ කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා විවිධ ගැට හා බැඳී වර්ග යොදා ගැනේ. ගැට හා බැඳී වර්ග යෙදීමේ දී ඒවා අවස්ථාවට හා කාර්යයට උචිත ලෙස සකස් කර ගත යුතු වේ.

විවිධ ගැට හා බැඳී වර්ග ලෙස පිරිමි ගැටය, රුවල් ගැටය, නොලිස්සන නොණ්ඩු ගැටය හා කොස් පට්ටා ගැටයන් හතරැස් බැම්ම හා කතුරු බැම්මත් සඳහන් කළ හැකි වේ.

අභ්‍යාස

1. ගැට සහ බැඳීවල තිබිය යුතු ලක්ෂණ මොනවාද?
2. නිවැරදි ලෙස ගැටයක් හෝ බැම්මක් නොදැමූ විට අත් වන ප්‍රතිඵල සඳහන් කරන්න.
3. කොස් පට්ටා ගැටය එදිනෙදා ජීවිතයට ප්‍රයෝජනවත් වන අවස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
4. පහත සඳහන් අවස්ථාවල දී යෙදීමට වඩාත් සුදුසු ගැට හෝ බැම්ම වර්ගය සඳහන් කර එම ගැට ආදර්ශනය කරන්න.
  - සනකමින් අසමාන ලණු යා කිරීමට
  - උරමාවක් දැමීමට
  - බාල්දි කොක්කට දැමීමට
  - ජීවිත ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා
  - ලී කඳන් දෙකක් එකට බැඳීම සඳහා